

SKARGA NA BEZCZYNNOŚĆ ORGANU

Fundacja TAURUS

Zgodnie z ustawą Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi skargę na bezczynność organu można złożyć, ale dopiero po wcześniejszym wniesieniu ponaglenia do właściwego organu.

Czym zatem jest bezczynność organu? Kiedy mamy z nią do czynienia? Czym jest ponaglenie i kiedy może być stosowane? Kodeks postępowania administracyjnego ustanawia dla organów administracji publicznej maksymalne terminy załatwiania sprawy. Wyróżnić można następujące terminy na załatwienie danej sprawy – "niezwłocznie" oraz termin 1 i 2 miesięcy.

Co do zasady organy administracji publicznej powinny załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Za sprawy, które należy rozpatrzyć niezwłocznie, uznano przypadki o niskim stopniu skomplikowania, niewymagające przeprowadzenia postępowania dowodowego bądź też takie, w których rozstrzygnięcie może być oparte na faktach i dowodach powszechnie znanych lub znanych urzędowi lub danych będących w posiadaniu organu.

Jeżeli konieczne jest przeprowadzenie przez organ postępowania wyjaśniającego, decyzja powinna zostać wydana w ciągu miesiąca. Jeżeli sprawa jest zbyt skomplikowana i zawiła, aby organ mógł wydać rozstrzygnięcie w terminie 1 miesiąca, wówczas organ ma prawo do przedłużenia terminu załatwienia sprawy do 2 miesięcy od daty wszczęcia postępowania.

O każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Obowiązek ten ciąży na nim niezależnie od rodzaju przyczyny niezakończono sprawy w terminie.

Jeżeli nie załatwiono sprawy w terminie podstawowym ani w nowym terminie wskazanym w zawiadomieniu o niezakończono sprawy w terminie podstawowym, uznać należy, że organ dopuszcza się beczynności. Beczynność zatem to stan niewydania decyzji mimo upływu terminu załatwienia sprawy – niezależnie od przyczyny przekroczenia terminu oraz niezależnie od tego, czy jest to termin ustawowy, czy wyznaczony przez organ administracji. Innymi słowy z beczynnością mamy do czynienia, jeśli organ w prawie ustalonym terminie nie podejmuje żadnych czynności w sprawie lub wprawdzie prowadzi postępowanie, ale mimo istnienia ustawowego obowiązku nie kończy go wydaniem w terminie decyzji, postanowienia lub innego aktu ani nie podejmuje innej stosownej czynności. Powody beczynności nie mają znaczenia.

Do beczynności nie dochodzi między innymi wówczas, gdy:

- 1) przepis prawa nie zobowiązywał organu do wydania decyzji, postanowienia lub innego aktu bądź podjęcia czynności adresowanej do strony; tym bardziej nie można mówić o beczynności, jeżeli organ nie był umocowany do dokonania określonej czynności;
- 2) nie doszło do wszczęcia postępowania w danej sprawie;
- 3) strona nie dopełniła niezbędnych formalności, od których dokonania jest uzależnione rozstrzygnięcie sprawy i wydanie decyzji.

Jeżeli organ wskazał stronie nowy termin załatwienia sprawy i nie przekroczył tego terminu, to organ nie pozostaje beczynny.

W przypadku wystąpienia beczynności organu strona może wnieść ponaglenie, które powinno zawierać uzasadnienie. Ponaglenie jest wnoszone do organu wyższego stopnia za pośrednictwem organu prowadzącego postępowanie, a jeżeli nie ma organu wyższego stopnia, ponaglenie należy skierować do organu prowadzącego postępowanie.

Organ rozpatrujący ponaglenie wydaje postanowienie, w którym wskazuje, czy organ rozpatrujący sprawę dopuścił się beczynności, stwierdzając jednocześnie, czy miało ono miejsce z rażącym naruszeniem prawa. W przypadku stwierdzenia beczynności zobowiązuje organ rozpatrujący sprawę do załatwienia sprawy, wyznaczając termin do jej załatwienia, jeżeli postępowanie jest niezakończono.

Zatem jeśli wystąpiła beczynność organu, a strona wniosła ponaglenie, może wystąpić do wojewódzkiego sądu administracyjnego ze skargą na beczynność.

Skargę na beczynność można wnieść w każdym czasie po wniesieniu ponaglenia do właściwego organu. Zwrot "w każdym czasie" oznacza, że ponaglenie powinno być złożone w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego niezakończonego stosownym rozstrzygnięciem. Złożenie ponaglenia stanowi warunek dopuszczalności skargi do sądu administracyjnego na beczynność organu. Warunek ten będzie spełniony niezależnie od stanowiska zajętego przez właściwy organ, do którego skierowano ponaglenie.

Bez znaczenia pozostaje natomiast, czy i jak zostanie ponaglenie rozpoznane. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą, skutek wniesienia środka zaskarżenia wiąże się jedynie z samym wniesieniem tego środka zaskarżenia, a nie z jego rozpatrzeniem przez organ.

Skargę do sądu administracyjnego wnosi się za pośrednictwem organu, którego działanie, beczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi.

Skarga powinna czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać:

- 1) wskazanie zaskarżonej decyzji, postanowienia, innego aktu lub czynności;
- 2) oznaczenie organu, którego działania, beczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania skarga dotyczy;
- 3) określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego.

Wpis stały od skarg na beczynność organów administracji publicznej wynosi 100 zł.

Po wpłynięciu skargi do organu administracji publicznej powinien on rozważyć możliwość dokonania autokontroli polegającej na uwzględnieniu skargi w całości. Na przeprowadzenie autokontroli organ ma 30 dni od dnia jej otrzymania. Uwzględnienie skargi na beczynność powinno oznaczać wydanie decyzji administracyjnej, postanowienia lub innego aktu administracyjnego.

W sytuacji gdy organ nie podziela niektórych zarzutów, nie uwzględnia w całości wniosków, kwestionuje przedstawioną w niej podstawę lub ocenę prawną naruszeń, to nie może wydać rozstrzygnięcia, lecz powinien przekazać skargę wojewódzkiemu sądowi administracyjnemu do rozpoznania.

Uwzględnienie skargi na beczynność polega na:

- 1) zobowiązaniu organu administracji publicznej do wydania w określonym terminie aktu, interpretacji, opinii zabezpieczającej lub dokonania czynności,
- 2) zobowiązaniu organu do stwierdzenia albo uznania uprawnienia lub obowiązku wynikających z przepisów prawa,

3) stwierdzeniu, że organ dopuścił się beczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania. Wydanie przez organ administracji decyzji w sprawie już po wniesieniu skargi na beczynność wyłącza możliwość zobowiązania organu do wydania w określonym terminie aktu, interpretacji, opinii zabezpieczającej lub dokonania czynności. Jednak jeżeli na dzień wniesienia skargi organ pozostawał w beczynności, sąd obowiązany jest uwzględnić skargę i stwierdzić, że organ dopuścił się beczynności.

Uwzględniając skargę na beczynność, sąd administracyjny ma obowiązek stwierdzić, czy beczynność organu lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez organ miały miejsce z rażącym naruszeniem prawa.

Sąd administracyjny, uwzględniając skargę na beczynność organu, nie może nakazać organowi wydania decyzji, postanowienia, innego aktu lub podjęcia czynności o określonej treści.

Sąd oddała prawidłowo wniesioną skargę na beczynność lub przewlekłość postępowania, wyłącznie gdy stwierdzi, że organ nie pozostawał w beczynności lub przewlekłości w momencie wniesienia skargi do sądu.

Więcej informacji na stronie: www.poradyprawne-taurus.pl

Informator został przygotowany w ramach realizacji przez Fundację TAURUS zadania publicznego w zakresie prowadzenia nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, bezpłatnej mediacji oraz edukacji prawnej w Poznaniu w 2023r.

Zadanie publiczne jest finansowane ze środków budżetowych Miasta Poznania.

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

POZnań*